

Gorzów Wlkp., 11 marca 2022 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM**

WZŚ.4221.46.2022.AN

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 77 ust. 3, 4 w zw. z art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 2373 ze zm.) – dalej ustawa o ooś oraz art. 106 §1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.), w ramach postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzanego dla przedsięwzięcia pn.:

**Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy do 1 MW i wysokości
do 3 m na działce o nr ewid. 2/2 położonej w obrębie Obłotne,**

którego inwestorem jest AK Energy Sp. z o.o.
ul. Obywatelska 43G/21, 65-736 Zielona Góra,

- na wniosek Burmistrza Sulechowa z 9 lutego 2022 r. znak: GKR.6220.19.2020.MG (data wpływu: 11 lutego 2022 r.),
- w oparciu o przedłożony przy ww. wniosku raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, opracowany przez zespół pod kierownictwem Pawła Grabowskiego, w styczniu 2022 r.,

**uzgadniam realizację ww. przedsięwzięcia w wariancie wnioskowanym przez
inwestora i określam następujące warunki:**

1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:
Przedsięwzięcie polega na budowie instalacji paneli fotowoltaicznych wraz z infrastrukturą techniczną służącej do wytwarzania energii elektrycznej z energii słonecznej o mocy do 1 MW. Przedsięwzięcie realizowane będzie na działce o nr ewid. 2/2 obręb Obłotne, gm. Sulechów, powiat zielonogórski, województwo lubuskie. Powierzchnia terenu przeznaczanego pod inwestycję wyniesie do 2 ha.
2. Na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania:
 - 2.1. Koszenie pod panelami i między rzędami paneli fotowoltaicznych podejmować najwcześniej w drugiej połowie czerwca, każdego roku.
 - 2.2. Wyprofilować przynajmniej część krawędzi przetrzymywanych wykopów, zagłębień itp. tak, aby drobne zwierzęta kręgowce, w tym płazy i gady, które do nich wpadły, mogły samodzielnie z nich się wydostać.
 - 2.3. Uwięzione w wykopach zwierzęta uwalniać, w bezpieczne miejsca, poza teren budowy.

3. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym:
 - 3.1. Zainstalować panele fotowoltaiczne o łącznej mocy instalacji fotowoltaicznej do 1 MW i wysokości całkowitej instalacji do 3 m.
 - 3.2. Zastosować 1 kontenerową stację transformatorową.
 - 3.3. Stację transformatorową wyposażać w misę olejową, której pojemność będzie wynosić minimum 100% zawartości oleju w transformatorze.
 - 3.4. Ogrodzenie elektrowni fotowoltaicznej montować bez podmurówki, z zachowaniem wolnej przestrzeni, o wysokości minimum piętnastu centymetrów, nad gruntem.
4. Przed rozpoczęciem realizacji przedsięwzięcia nie jest wymagane przeprowadzenie:
 - 4.1. oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania pozwolenia na budowę;
 - 4.2. postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko.

UZASADNIENIE

Burmistrz Sulechowa wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z wnioskiem z 9 lutego 2022 r. znak: GKR.6220.19.2020.MG o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie instalacji fotowoltaicznej o mocy do 1 MW i wysokości do 3 m na działce o nr ewid. 2/2 położonej w obrębie Obłotne, którego inwestorem jest AK Energy Sp. z o.o., ul. Obywatelska 43G/21, 65-736 Zielona Góra, przedkładając:

- raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, opracowany przez zespół pod kierownictwem Pawła Grabowskiego, w styczniu 2022 r.,
- kopię wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- informację o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu inwestycji.

Dokumenty złożone wraz z wnioskiem o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia spełniają wymagania, o których mowa w art. 77 ust. 2 ustawy o ooś.

Informacja o złożonym raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zamieszczona została pod nr 172/2022 w publicznie dostępnym wykazie danych prowadzonym, w myśl art. 22 ustawy o ooś.

Na podstawie ww. raportu o oddziaływaniu na środowisko ustalono, co następuje:

Przedsięwzięcie polega na budowie instalacji paneli fotowoltaicznych wraz z infrastrukturą techniczną służącej do wytwarzania energii elektrycznej z energii słonecznej o mocy do 1 MW. Farma realizowana będzie na działce o nr ewid. 2/2 obręb Obłotne, gm. Sulechów, powiat zielonogórski, województwo lubuskie. Powierzchnia całej działki inwestycyjnej wynosi 5,54 ha, a powierzchnia terenu objętego wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wynosi do 2 ha.

Projektowana farma fotowoltaiczna będzie posiadała następujące parametry techniczne:

- panele monokrystaliczne lub polikrystaliczne; moc panela – od 270 do 1000 Wp; liczba paneli: do ok. 3703 sztuk paneli;
- wysokość całkowita instalacji nad ziemią: do 3 m, kąt pochylenia 15 – 40 stopni;
- odległość pomiędzy rzędami paneli fotowoltaicznych – do 10 m;
- liczba stacji transformatorowych: do 1 szt.;
- liczba inwerterów: do 40 szt.;
- liczba magazynów energii (opcjonalnie): do 1 szt.

Teren, na którym planowana jest lokalizacja przedsięwzięcia nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia wskazano w pkt 1 niniejszego postanowienia.

Przedstawione w raporcie o oddziaływaniu na środowisko informacje o planowanym przedsięwzięciu są wystarczające do oceny oddziaływania analizowanego przedsięwzięcia na środowisko i pozwalają zdefiniować warunki realizacji i eksploatacji, zapewniające ochronę wszystkich komponentów środowiska – pkt 2 niniejszego postanowienia oraz wymagania dotyczące ochrony środowiska, konieczne do uwzględnienia w dokumentacji do wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o ooś – pkt 3.

Przedmiotowe przedsięwzięcie, zgodnie §3 ust. 1 pkt 54 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1839) oraz w myśl art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy o ooś, jest przedsięwzięciem mogącym potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, którego realizacja wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia został stwierdzony w postanowieniu Burmistrza Sulechowa z dnia 8 września 2020 r. znak: GKR.6220.19.2020.MG.

W myśl art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy o ooś, jeżeli jest przeprowadzana ocena oddziaływania na środowisko, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, przed wydaniem tej decyzji, uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Planowane przedsięwzięcie ma być podjęte w części działki nr 2/2 obręb Obłotne. Wjazd na teren przedsięwzięcia będzie się odbywał z istniejącej drogi w działce nr 216. Zgodnie z informacją zawartą w raporcie o oddziaływaniu na środowisko, teren przedsięwzięcia jest obecnie użytkowany ornie (uprawa zbóż i roślin motylkowych). Od południa działka nr 2/2 graniczy z drogą i gruntami ornymi, a od północy i wschodu z lasem. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa znajduje się w odległości ok. 800 m na zachód od granicy inwestycji.

Projektowana inwestycja będzie służyć do przetwarzania energii słonecznej w energię elektryczną o łącznej mocy elektrowni do 1 MW.

Etap realizacji będzie związany z szeregiem oddziaływań. Roboty budowlane prowadzone będą z użyciem ciężkiego sprzętu. Będzie to źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz hałasu. Prace prowadzone będą na terenach użytkowanych rolniczo. Będą to jednocześnie emisje o charakterze niezorganizowanym. Na placu budowy ustawiony będzie kontener z przenośną toaletą. Budowa infrastruktury towarzyszącej wymagać będzie wykonania wykopów, w których ułożone będą linie elektroenergetyczne. Kable elektroenergetyczne poprowadzone zostaną w ziemi. Po usytuowaniu okablowania, wykopy zostaną zasypane. Nastąpi czasowe przekształcenie powierzchni terenu. Ziemia pochodząca z wykopów rozplantowana będzie na terenie inwestycji bądź zagospodarowana zgodnie z przepisami odrębnymi. Realizacja przedsięwzięcia spowoduje wytwarzanie odpadów. Będą to przede wszystkim odpady „budowlane” z grupy 17, wskazane w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r., poz. 10). Odpady te (poza glebą i ziemią) będą magazynowane w kontenerach lub pojemnikach do czasu ich przekazania innym podmiotom do dalszego zagospodarowania. Oddziaływania na etapie realizacji, będą miały charakter okresowy i ustaną po zakończeniu robót budowlanych.

W pkt 3.1 i 3.2 niniejszego uzgodnienia wskazano parametry graniczne planowanego przedsięwzięcia.

Etap użytkowania nie będzie związany ze znaczącymi oddziaływaniami w zakresie środowiska wodno-gruntowego czy emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Panele będą chłodzone w wyniku naturalnego przepływu powietrza, bez użycia wentylatorów. Głównym źródłem hałasu na terenie przedsięwzięcia będą transformatory. Hałas emitowany od stacji transformatorowej (po uwzględnieniu jej obudowy) w odległości 1 m wynosić będzie maksymalnie 64 dB, natomiast dopuszczalny poziom hałasu w środowisku na terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wynosi 50 dB dla pory dnia i 40 dB dla pory nocy. Zabudowa ta zlokalizowana jest w odległości ok. 800 m od terenu przedsięwzięcia, w związku z powyższym nie będą przekraczane dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112).

Emisja pola magnetycznego i elektrycznego od planowanej instalacji będzie znikoma. Kable energetyczne ułożone zostaną w ziemi, co także zminimalizuje ewentualne występowanie pola elektromagnetycznego.

Inwestycja może być źródłem powstawania odpadów. Odpady mogą powstać jedynie wyjątkowo i w niewielkiej ilości w trakcie prac serwisowych instalacji. Będą one zagospodarowane przez podmiot prowadzący prace serwisowe.

Na etapie użytkowania przedsięwzięcia nie będzie węzła sanitarnego, ponieważ nie planuje się stałego pobytu pracowników na terenie farmy. Wody opadowe i roztopowe będą swobodnie w sposób niezorganizowany infiltrowały do gruntu. W przypadku zastosowania transformatora olejowego, zostanie on zaopatrzone w szczelną misę olejową na wypadek ewentualnego wycieku (warunek pkt 3.3 niniejszego uzgodnienia).

Inwestycja, ze względu na zakres i lokalną skalę oddziaływania, nie będzie w sposób skumulowany oddziaływać na środowisko z innymi inwestycjami.

Farma fotowoltaiczna związana jest z wykorzystaniem zasobów naturalnych – energii słonecznej. Elektrownia, zarówno w fazie realizacji, jak i eksploatacji nie będzie wpływała na zmiany klimatu w rejonie inwestycji.

Planowane przedsięwzięcie nie jest zaliczane do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu art. 248 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1973 ze zm.), nie jest również wymienione wśród obiektów, dla których można utworzyć obszar ograniczonego użytkowania, o którym mowa w art. 135 ust. 1 w/cyt. ustawy. Ryzyko wystąpienia katastrofy naturalnej czy budowlanej, przy zaplanowanej technologii i zakresie prac, ocenia się jako bardzo niskie. Ze względu na lokalizację oraz zakres przedsięwzięcia nie zachodzi również ryzyko transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Wg Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, inwestycja zlokalizowana jest na terenie Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 68 o kodzie GW600068, której stan ilościowy i chemiczny oceniono jako dobry, a osiągnięcie celów środowiskowych oceniono jako niezagrażone. Ponadto, przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) Sulechówka RW60001715729 – jest to naturalna część wód, jej stan oceniono jako zły, a osiągnięcie celów środowiskowych jako zagrożone. Celem środowiskowym jest dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny. Rozpatrywana inwestycja nie ma wpływu na stan wód, którego utrzymanie lub poprawa jest ważnym czynnikiem dla ochrony siedlisk lub gatunków występujących na obszarach chronionych zlokalizowanych na wyżej wskazanych jednolitych częściach wód.

Projektowana inwestycja zlokalizowana będzie:

- w obszarze chronionego krajobrazu „Rynny Obrzycko-Obrzańskie”;
- poza znanymi i uznanymi miejscami ochrony strefowej gatunków chronionych, wyznaczonymi przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim;
- w granicy projektowanego lądowego korytarza ekologicznego o roboczej nazwie „Dolina Leniwej Obry”, który jest obecnie aktualizowany, weryfikowany i ustalany w oparciu o dane, których dysponentem jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska;

- w miejscu, gdzie nie występują wrażliwe na antropopresję obszary wodno-błotne, lasy starodrzewu, tereny przyjeziorne i doliny rzeczne;
- poza stanowiskami przeżyciowymi zwierząt jak np. zimowiska nietoperzy, lęgowiska żółwia błotnego, zbiorniki rozrodcze płazów;
- poza terenem dolin rzecznych i rynien jeziornych, które stanowią w województwie lubuskim miejsca stwierdzeń cyklicznego gromadzenia się ptaków na długich, sezonowych przelotach;
- poza śródpolnymi enklawami bioróżnorodności np. zadrzewieniem, czyżniami, szpalerami i alejami drzew;
- na gruntach rolnych, utrzymywanych w kulturze, w których różnorodność biotyczna i funkcjonowanie ekosystemów miejsca i sąsiedztwa przedsięwzięcia zostały ograniczone do zbiorowisk siedlisk segetalnych, gdzie walory i zasoby przyrodnicze oraz relacje ekosystemowe pozostają pod istotnym wpływem ludzkiej działalności;
- w bliskości gruntów ornych, oferujących podobne warunki siedliskowe agrocenoz miejsca przedsięwzięcia, gdzie praktykowana jest charakterystyczna dla nich uprawa rolna o krótkich cyklach uprawy.

W związku z powyższym niezbędnymi i podstawowymi zagadnieniami poddanymi ocenie było:

- ustalenie zgodności przedsięwzięcia z reżimem ochrony i celami ochrony obszaru chronionego krajobrazu „Rynny Obrzycko-Obrzańskie”;
- wpływ budowy i eksploatacji na zasoby, twory i składniki przyrody;
- ustalenie oddziaływań, skali i skutków oddziaływań przedsięwzięcia na zidentyfikowane elementy biotyczne i abiotyczne w terenie przedsięwzięcia i w obszarze jego oddziaływań, obejmujące bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótko-, średnio- i długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania, dotyczące fazy przygotowania do eksploatacji, eksploatacji przedsięwzięcia, wreszcie jego likwidacji i renaturyzacji terenu;
- analiza skumulowanego efektu oddziaływań na zasoby, twory i składniki przyrody, związanego z obecnym zagospodarowaniem tych elementów w sąsiedztwie inwestycji;
- analiza skumulowanego efektu oddziaływań na zasoby, twory i składniki przyrody, związanego z innymi przedsięwzięciami w miejscu i w regionie;
- prognoza skutków oddziaływania przedsięwzięcia dla podmiotów gospodarujących zasobami przyrodniczymi w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia;
- analiza potencjału i przyczyn możliwych konfliktów społecznych, związanych ze stanem zasobów, tworów i składników przyrody i ich zmianą w wyniku budowy i eksploatacji przedsięwzięcia.

Obszar chronionego krajobrazu „Rynny Obrzycko-Obrzańskie” obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Powyższym celom służy reżim ochronny, zawarty w Uchwale nr XXIII/296/16 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 12 września 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 1873), dlatego analizowano relację przedsięwzięcia i obowiązujących tu zakazów. Przedsięwzięcie nie wymaga i nie spowoduje:

- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych.

Przedłożony raport i ocena oddziaływania na środowisko nie wykazały, by przedsięwzięcie było niezgodne z powyższymi zakazami. Szczególnym zakresem przeprowadzonej procedury oceny oddziaływania na środowisko jest, w przypadku obszaru chronionego krajobrazu i przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko, relacja i skala wpływu przedsięwzięcia nie tylko na przyrodę, ale także krajobraz i funkcję korytarza ekologicznego.

Miejsce przedsięwzięcia nie jest lokalną, tym bardziej regionalną, ostoją flory i fauny lub niepowtarzalnym stanowiskiem stałej ich obecności i przebywania, poza którym funkcjonowanie pojedynczych osobników lub ich zgrupowań nie jest możliwe, a której przekształcenie lub zmiana funkcji wpłynie negatywnie na jakikolwiek gatunek oraz układ ekosystemowy, w stopniu decydującym o obniżeniu walorów przyrodniczych obszaru chronionego krajobrazu. Biotopy nie są tu zróżnicowane, a złożoność i spektrum nisz siedliskowych nie jest tu efektem zaawansowanego oraz naturalnego procesu sukcesji. Wprost przeciwnie, są to układy regeneracyjne i adaptacyjne, pozostające pod wpływem zmiennego w czasie i zakresie oddziaływania człowieka w postaci gospodarki rolnej.

Budowa i eksploatacja elektrowni fotowoltaicznej wymaga zmiany użytkowania i zagospodarowania gruntów rolnych fragmentu działki nr 2/2. Zmiana będzie skutkowała eliminacją tradycyjnej uprawy na korzyść murawy traw i ziołorośli, utrzymywanej poniżej stelaży paneli fotowoltaicznych i między nimi. Ta zmiana sposobu użytkowania będzie polegała na wprowadzeniu do obecnej mozaiki krajobrazu otwartego, z liniowym zadrzewieniem przy drogach i rowach, z zabudową wsi Obłotne, infrastruktury o charakterze przemysłowym. Formalnie będą to nadal grunty rolne, o niemal 100% powierzchni czynnej, o niskiej roślinności zielnej, wymagającej koszenia oraz ogrodzenia. Z perspektywy obecnego znaczenia agrocenoz dla zachowania krajobrazu, o zróżnicowanych ekosystemach lub ekosystemie, pełniącym niepowtarzalne usługi ekosystemowe dla potrzeb turystyki i wypoczynku, planowana zmiana zagospodarowania nie będzie istotna.

Nie dojdzie do likwidacji agrocenozy bądź wielkopowierzchniowej monotypizacji uprawy. Obecny potencjał korytarzowy działki inwestycji, w odniesieniu do rozległych powierzchni leśnych oraz doliny Obrzyca na wschodzie, jest co najwyżej lokalny. Wprawdzie działka została wytypowana do projektowanego lądowego korytarza ekologicznego o roboczej nazwie „Dolina Leniwej Obrzy”, ale teren inwestycji, w tym położeniu, może mieć korytarzowe znaczenie jedynie lokalne, wynikające ze zróżnicowanego użytkowania roślin uprawnych (losowego miejsca przebywania dużych i średnich zwierząt) oraz jego sąsiedztwa (ekotonu z granicą lasu). Teren inwestycji, znajduje się w pobliżu rozproszonej zabudowy wsi Obłotne oraz w okolicy Sulechowa. Pole orne miejsca planowanej inwestycji nie jest częścią zagłębienia rynnowego, nie ma tu żadnego ciek, zbiornika wodnego, długich pasów zwartej roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych, rozległych powierzchni czyżni, alei i szpalerów drzew które to struktury krajobrazowe mogłyby ukierunkowywać wędrówki zwierząt lub stanowić część ekosystemów pełniących usługi migracji zwierząt, np. wodopojów lub stałych kryjówek.

Zmiana użytkowania, w tym budowa ogrodzenia, którego posadowienie jest możliwe także obecnie w gruntach rolnych, nie wyeliminuje opisanej funkcji korytarzowej ekosystemu uprawnej roli. W sąsiedztwie przedsięwzięcia będą nadal przestrzenie, umożliwiające swobodne przemieszczanie się zwierząt, tj. przede wszystkim duże kompleksy leśne oraz tereny otwarte na wschodzie i południu od m. Obłotne. Będzie stanowić przeszkodę migracji o skali lokalnej dla zwierząt. Nie spowoduje jednak nieprzekraczalnej bariery migracji, uniemożliwiającej przemieszczanie się w przestrzeni i w różnym czasie, a skutkującej izolacją populacji jakiegokolwiek gatunku.

Skala zmiany pejzażu i relacji widokowych będzie dotyczyła terenu płaskiego, o słabo urozmaiconej rzeźbie, niewielkich różnicach wysokości względnej. Teren inwestycji nie jest orograficznie eksponowany ku zabudowie pobliskiej wsi. Pomiędzy elektrownią a zabudową

wsłone są elementy przesłone, które stanowią enklawy i szpalery drzew i krzewów. W mozaice krajobrazu pojawi się infrastruktura tu nieobecna, przemysłowa i dotąd nie kojarzona z krajobrazem pól. Pod tym względem będzie to istotna zmiana obecnego krajobrazu antropogenicznego, lecz na małej przestrzeni widokowej. Sama instalacja ma elementy niskie. Znormalizowane, kontenerowe stacje transformatorowe sięgają do 4 m wysokości. W sprzyjającej ekspozycji oraz przy obecności przesłone krajobrazowych elektrownie fotowoltaiczne nie stanowią dominanty krajobrazowej. Doświadczenie istniejących obiektów wskazuje, że w odległości 50-100 m przestają stanowić element przysłony tła krajobrazu. Absorbują uwagę nie z powodu skali, ale obiektu nowego i obcego, a jego zaadaptowanie następuje z upływem czasu. Prefabrykowane elektrownie fotowoltaiczne nie zmieniają długotrwale krajobrazu, tak jak wspomniana zabudowa mieszkaniowa lub gospodarcza. Podlegają demontażowi bez śladu w fizjonomii i strukturze krajobrazu. W miejscu przedsięwzięcia nie wyznaczono, zgodnie z art. 23a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1098 ze zm.), strefy ochrony krajobrazu, stanowiącej przedpola ekspozycji, osi widokowej, punktu widokowego lub obszaru wyróżniającego się lokalną formą architektoniczną, które byłyby istotne dla zachowania walorów krajobrazowych obszaru chronionego krajobrazu „Rynny Obrzycko-Obrzańskie”.

Podsumowując, przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu. Z perspektywy ochrony przyrody obszaru chronionego krajobrazu „Rynny Obrzycko-Obrzańskie”, to jest zachowania, zrównoważonego użytkowania oraz odnawiania jego zasobów, tworów i składników przyrody nie ma potrzeby formułowania indywidualnych uwarunkowań dla realizacji oraz eksploatacji inwestycji.

Przedsięwzięcie położone jest poza obszarami Natura 2000, w odległości co najmniej 3,1 km od najbliższego z nich (Sulechów PLH080043). Przedmiotem jego ochrony jest kolonia rozrodcza noka dużego. Odległość obszaru od inwestycji, a przede wszystkim charakter i zasięg jej oddziaływania, są gwarantem braku wpływu na ww. kolonię rozrodczą zlokalizowaną na strychu kościoła w Sulechowie. Mając na uwadze listę dotąd rozpoznanych zagrożeń, presji i działań, mających wpływ na obszar, a istotnych z perspektywy oddziaływań budowy i eksploatacji planowanego przedsięwzięcia można stwierdzić, że nie ma wśród nich wspólnego zbioru.

Miejsce przedsięwzięcia to grunty rolne, będący w kulturze uprawy, które nie spełniają wymagań siedliskowych, w szczególności żerowania lub schronienia nietoperzy. Utrzymywane w kulturze otwarte powierzchnie pól są okazjonalną i ledwie częścią ich przestrzeni życiowej. Obszar objęty pracami nie jest lokalną, tym bardziej regionalną ostoją przyrody, powiązaną ekosystemowo w sposób istotny z przedmiotem ochrony przyrody wymienionego obszaru Natura 2000. Budowa i eksploatacja inwestycji nie prowadzi do takiej zmiany zagospodarowania terenu, która zmieni obecne relacje z chronionym gatunkiem oraz siedliskiem jego rozrodu.

Planowana inwestycja: nie dokona fragmentacji siedlisk chronionych oraz nie zmieni ich powierzchni, nie wpłynie na kluczowe procesy i związki kształtujące strukturę obszaru, nie spowoduje przebudowy zespołów i zgrupowań gatunków, nie zakłóci relacji ekosystemowych, nie spowoduje/zintensyfikuje zagrożenia dla utrzymania właściwego stanu ochrony nietoperzy i ich siedlisk (liczby osobników oraz powierzchni odpowiednich miejsc dla ich rozrodu i żerowania), nie spowoduje bariery migracji.

Po zapoznaniu się z dokumentacją, dostarczoną przez inwestora, oraz w oparciu o dostępną wiedzę w przedmiotowej sprawie, ustalono, że planowana inwestycja nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony ww. obszaru Natura 2000, nie narusza zatem zakazu wynikającego z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody.

Miejsce przedsięwzięcia nie jest lokalną, tym bardziej regionalną, ostoją przyrody lub

niepowtarzalnym miejscem stałego przebywania zwierząt, roślin lub grzybów, poza którym funkcjonowanie pojedynczych osobników lub ich zgrupowań nie jest możliwe, a której przekształcenie lub zmiana funkcji wpłynie negatywnie na cały gatunek i jego stan. Wartość przyrodnicza terenu jest typowa dla użytkowanej agrocenozy, której różnorodność biotyczna i zależności ekosystemowe ograniczone zostały do zbiorowisk segetalnych upraw rolnych, a te są zależne od potrzeb, intensywności i sezonowości tych upraw. Taka postać przyrody nie wyróżnia się wśród otoczenia pól, a z perspektywy ochrony przyrody jest powszechna, nie stanowi unikat i fenomenu, którego zasoby, twory lub składniki winny być szczególnie chronione. Nie stwierdzono, by teren przedsięwzięcia stanowił element specyficznego rodzaju układów ekologicznych i krajobrazu, tu rozumianego jako jednostka o ponadekosystemowej organizacji przyrody, których przekształcenie, z przyczyn charakteru i położenia przedsięwzięcia, mogłoby być potraktowane jako mające niekorzystny wpływ na przyrodę. W procesie oceny uznano, że przedsięwzięcie nie będzie miało znacząco negatywnego wpływu na przyrodę, w szczególności ochronę przyrody, to jest na zachowanie, zrównoważone użytkowanie oraz odnawianie zasobów, tworów i składników przyrody.

Biotop agrocenoz nie jest tu silnie zróżnicowany, a złożoność i spektrum nisz siedliskowych nie jest tu efektem zaawansowanego i naturalnego procesu sukcesji. Wprost przeciwnie, są to układy regeneracyjne i adaptacyjne, pozostające pod wpływem zmiennego w czasie i zakresie oddziaływania człowieka. Stąd też możliwa obecność gatunków powszechnych, bardziej eurytopowych niż rzadkich stenobiontów, dla których chwilowe zniszczenie części takiego siedliska nie będzie stanowić utraty jedynych nisz życiowych. Nie sygnalizowano stanowisk ostoi i stałej obecności gatunków chronionych, co jest konsekwencją charakteru wykorzystania terenu. Potencjalnie mogą tu pojawiać się ptaki, płazy i gady, z których większość jest chroniona, a ich obecność jest zależna od losowości zdarzeń, a przede wszystkim od potrzeb i rytmu kultury uprawy.

W takim biotopie to użytkowanie decyduje, w przewadze, o możliwości występowania zwierząt w tym np. tymczasowych schronień, żerowisk, terenu przemieszczania. Zwykle jest to kilka gatunków ssaków, z których większość to gatunki pospolite i liczne w kraju, lub gatunki łowne, np. lis, sarna, zając, drobne gryzonie polne, rzadziej jeleni i dzik. Geografia miejsca i jego użytkowanie sprawia, że nie ma tu czynników ważnych dla nietoperzy, np. schronień dziennych, miejsc zimowania i stanowisk rozrodu. Użytkowanie determinuje także charakter lęgowej awifauny wykluczając występowanie siedlisk lęgowych dla gatunków wodnych, wodno-błotnych, zaroślowych i leśnych i ograniczając go do występowania zaledwie kilku pospolitych i licznych w kraju gatunków, zdolnych wyprowadzać lęgi w otwartej przestrzeni pola. Rodzaj uprawy i zabiegu polowego może wywoływać korzystne warunki dla żerowania i postoju: bociana, żurawia, gęsi, szpaków, ptaków siewkowych itd. Przestrzeń działki inwestycji może być, uwarunkowanym losowo, nieregularnym żerowiskiem, łowiskiem lub przestrzenią przelotu np. ptaków szponiastych i krukowatych.

Skutecznym sposobem minimalizowania oddziaływania barierowego, którego przyczyną jest długie ogrodzenie elektrowni fotowoltaicznej, jest zastosowanie płotów ażurowych, np. z siatki o dużych oczkach i pozostawienie szczeliny pomiędzy gruntem a podstawą siatki. Taki montaż jest wystarczający dla małych ssaków, w tym lisa i zająca. Wnioskodawca zaproponował takie rozwiązanie, a Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim uznał tę propozycję za uzasadnioną i sformułował warunek pkt 3.4 o treści: ogrodzenie elektrowni fotowoltaicznej montować bez podmurówki z zachowaniem wolnej przestrzeni, o wysokości minimum piętnastu centymetrów, nad gruntem.

Specyficzne użytkowanie powierzchni pod panelami utrwali siedliska dla gadów, np. jaszczurki zwinki lub padalca, których występowanie ograniczały zabiegi uprawy gleby jak np. orka, bronowanie, włókovanie. Inwentaryzacja w miejscu inwestycji nie wykazała obecności płazów. Zabudowa utrudni, a możliwe, że całkowicie ograniczy przestrzeń

spoczynku dla dużych, migrujących ptaków, które na długodystansowych wędrówkach gromadzą się w grupy. Dla ptaków małych np. szpaków nie będzie to uciążliwość, a koszona lub niewykoszona ruń roślin zielnych będzie wzbogacać obszar żerowania i diety.

W związku z sygnalizowaną w raporcie potrzebą utrzymywania niskiej roślinności pod i między panelami, a w związku z tym wzbogaceniem bioróżnorodności oraz deklarowanym przez wnioskodawcę utrzymaniem terenu elektrowni jako łąki o późnym koszeniu, tj. między 31.08 a 01.03 (użytkowanej ekstensywnie), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim uznał, że korzystnym będzie, aby zabieg koszenia, w porolniczym nieużytku o postaci łąki, odbywał się co najmniej raz roku najwcześniej w drugiej połowie czerwca, każdego roku (warunek pkt 2.1). Ten warunek okresu zabiegu ma sprzyjać ptakom, gadom, owadom i roślinom na wzór programu rolno-środowiskowo-klimatycznego, którego celem jest minimalizowanie negatywnych skutków i maksymalizowanie pozytywnych efektów działalności rolniczej. Termin koszenia został ustalony na podstawie zapisów pakietu 4.7 - ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków.

Wskazana lokalizacja stanowisk paneli fotowoltaicznych nie wymaga wielkopowierzchniowej wycinki drzew i krzewów. Nie zidentyfikowano wątpliwości w zakresie oddziaływań na gatunki chronione, a tym bardziej potrzeby formułowania uwarunkowania z zakresu ochrony gatunkowej zwierząt, roślin i grzybów, które wykraczałoby poza rozwiązania prawne ochrony gatunkowej. Nie stwierdzono wrażliwych ostoi i miejsc bytowania innych dzikich zwierząt wymagających szczególnych uwarunkowań, niesformułowanych w prawie ochrony przyrody. Nie jest to ponadlokalna ostoja bioróżnorodności, której bogactwo wyróżnia ją z terenów sąsiednich. Na obszarze prac, o powierzchni ok. 2 ha, stwierdzono jednego osobnika (skowronka) o statusie lęgowym bądź prawdopodobnie lęgowym, stąd nie uznano za konieczne proponowane przez wnioskodawcę ograniczenie terminu prac budowlanych z powodu wpływu na ptaki.

Rozpatrywano domniemane oddziaływanie na ptaki z tytułu tzw. zanieczyszczeń wizualnych np. olśnienia oraz efektu fałszywego lustra wody. W chwili obecnej zakłada się, że takie oddziaływanie przypuszczalnie istnieje, jednak potwierdzający materiał dowodowy jest znikomy, dlatego też skutki oddziaływań, np. kalectwo i śmiertelność ptaków, osłabienie osobnicze i populacji pozostają w sferze przypuszczeń. Mimo obecnych instalacji solarnych w województwie lubuskim nie zgłoszono dotąd szkody w środowisku bądź potencjalnej szkody w środowisku z zakresu oddziaływania na gatunki chronione zwierząt z tytułu domniemanego zjawiska fałszywego lustra wody i omyłkowego lądowania ptaków, skutkującego kontuzjami lub śmiertelnością. Standardowe obecnie, a motywowane sprawnością pochłaniania promieniowania słonecznego, są powłoki antyrefleksyjne wbudowane w ogniwa solarne, pokryte tekstuowanym, antyrefleksyjnym szkłem, które redukuje polaryzację i odbijanie światła.

Problematykę zanieczyszczeń wizualnych można także odnieść do kilkudziesięcioletniego doświadczenia wielkopowierzchniowych szklarni ogrodniczych, a ostatnio także upraw rolniczych realizowanych pod osłoną szkła lub folii. I w tym względzie doświadczenie skutków domniemanego oddziaływania, w postaci kalectwa i śmiertelność wędrujących ptaków środowisk wodnych i wodno-błotnych należy do sfery domniemań, a nie udokumentowanych, przez instytucje ochrony przyrody, faktów. Dodatkowym aspektem zmniejszającym domniemany efekt olśnienia oraz efektu fałszywego lustra wody są przerwy pomiędzy szeregami paneli, których wielkopowierzchniowe szklarnie ogrodnicze nie posiadają, a więc teoretycznie to one powinny wabić ptaki fałszywym lustrem wody. Doświadczenia negatywnych oddziaływań na ptaki, dla domniemanego efektu fałszywego lustra wody, nie dostarczają elektrownie fotowoltaiczne zainstalowane na wodzie, które zrealizowano Wielkiej Brytanii, Francji i Holandii, a są coraz bardziej powszechne w Japonii i w Chinach.

Przyjęte rozwiązanie przesyłania pozyskanej energii elektrycznej, w postaci podziemnej instalacji przewodów elektrycznych w miejscu inwestycji, nie przyczynią się do pomnożenia naziemnej struktury elektroenergetycznej, będącej jedną z przyczyn antropogenicznej śmiertelności ptaków.

Niekiedy uwarunkowania, z zakresu oddziaływania na ptaki, ustalane w postępowaniach ocenowych dla instalacji paneli słonecznych wynikają z domniemania o utracie siedlisk dla ptaków lub pielęgnacji terenu pod panelami. W obydwu przypadkach odniesieniem jest obecny potencjał siedliskowy agrocenozy dla ptaków, który jest całkowicie uzależniony od zmienności upraw i cykliczności zabiegów rolnych oraz od potrzeb, rytmu i kultury uprawy. Ta losowość skutkuje przygodnym i zmiennym składem ornitofauny, a sama produkcja rolna i jej zabiegi nie są uwarunkowane tym składem. W odniesieniu do tego, elektrownie fotowoltaiczne stabilizują, na planowanych kilkadziesiąt lat eksploatacji, typ użytkowania okrywy roślinnej podłoża, a sam zabieg pielęgnacji jest tożsamy tradycyjnej uprawie - koszenie.

W przypadku farm fotowoltaicznych, w sytuacjach przekształcania jedynych bądź ostatnich przestrzeni otwartych, analizuje się efekt ograniczający dostępność do znajdujących się na powierzchni gruntu łowisk, żerowisk i lęgówisk. W przypadku działki inwestycji i jej sąsiedztwa nie ma takiego problemu, ponieważ w bliskości znajdują się rozległe grunty krajobrazów rolnych i tradycyjnego ich użytkowania.

Ogrodzenie farm fotowoltaicznych i zabieg koszenia mogą sprawić efekt wabiący dla ptaków, w tym niektórych szponiastych, polujących na drobne zwierzęta np. na gryzonie. Podobne zjawisko jest obserwowane w o wiele mniej atrakcyjnym sąsiedztwie terenów zieleni i opłotowania dróg szybkiego ruchu.

Dotychczasowe doświadczenie funkcjonowania elektrowni fotowoltaicznych wskazuje, że mogą one stanowić atrakcyjne tereny lęgowe i żerowiskowe dla niektórych gatunków, których populacja ulega zmianie np. dla skowronka polnego lub szeregu rodziny ziarnojadów.

Logistyka przedsięwzięcia, w trakcie budowy i eksploatacji, będzie się odbywała w sieci istniejącej infrastruktury komunikacyjnej i przesyłowej, nie wymaga zatem budowy, która mogłaby mieć wpływ na stan przyrody i jej ochrony. Intensyfikacja ruchu i przesyłania energii elektrycznej będzie miała ten wpływ znikomy.

Planowane przedsięwzięcie wpisuje się w realizację zobowiązania, przyjętego przez rząd Polski, zwiększenia udziału tzw. energii odnawialnej w produkcji i konsumpcji energii elektrycznej. Celem tej polityki jest zmniejszenie emisji dwutlenku węgla, wskazanego jako istotny czynnik zmian klimatu. W związku z tym analiza oddziaływania przedsięwzięcia na klimat musi osiągać, bez względu na faktyczne oddziaływanie, wynik wpływu pozytywnego. Podążając logiką wywodzącą się z tego celu oraz przyjętego sposobu realizacji, a wywodząc z szeregu domniemań o negatywnym wpływie zmian klimatycznych na poszczególne grupy i gatunki świata przyrody żywej, należy również przyjąć, że pozytywny wpływ na klimat będzie skutkował pozytywnym wpływem na reprezentację tego świata. Żadne z oddziaływań przedsięwzięcia na klimat nie będzie miało skali wymagającej działań minimalizujących z tytułu wpływu na przyrodę i ochronę przyrody.

Rozpatrywano możliwość negatywnego wpływu na przyrodę miejsca inwestycji z tytułu tzw. fotowoltaicznych wysp ciepła. Zjawisko to, polegające na akumulowaniu i oddawaniu nagromadzonego ciepła przez zestaw paneli i wsporników, zostało zarejestrowane w silnie nasłonecznionych obszarach stref pól suchych przy braku zwartej, roślinnej okrywy glebowej. Jak dotąd nie zarejestrowano w roślinno-klimatycznej strefie klimatu umiarkowanego zjawisk fenologicznych, np. wcześniejszego/późniejszego kiełkowania, kwitnienia, wykształcenie nasion, które byłyby skutkiem domniemanej fotowoltaicznej wyspy ciepła. W modelowych ujęciach traktuje się to domniemane zjawisko jako pozytywne dla np. dzikich pszczoł i trzmieli lub w ogóle dla owadów, na które polują np. nietoperze i ptaki. W małym obrębie oddziaływania może ono łagodzić amplitudę dobowej temperatury. W sąsiedztwie dotąd

funkcjonujących elektrowni nie odnotowano negatywnego skutku, wywołanego zmianą mikroklimatyczną, na gospodarowanie zasobami, tworami i składnikami przyrody. W odniesieniu do warunków mikroklimatycznych dotychczasowego użytkowania gruntów, zależnego od zabiegu agrotechnicznego oraz zmienności uprawy, elektrownie fotowoltaiczne stabilizują dotychczasową zmienność w sezonach roku i w kolejnych latach.

Żadne z oddziaływań przedsięwzięcia na wody nie będzie miało skali powodującej wpływ o negatywnych skutkach dla stanu przyrody i ochrony przyrody. Nie planuje się odwodnienia i przerzutu wód, co mogło by się wiązać ze zmianami zasobów wód i stosunków wodnych.

Dostępne technologie instalacji stelaża nośnego paneli solarnych obejmują kotwienie, naziemne bloczki betonowe lub podziemne. W przypadku tych ostatnich, prefabrykowanych lub wykonanych na miejscu, wykop jest płytki i nie wymaga długotrwałego, uwarunkowanego technologią, przetrzymywania. Wykop pod podziemne przewody elektryczne jest wąskoszczelinowy i również nie wymaga długotrwałego przetrzymywania, co mogłoby stanowić pułapkę dla małych zwierząt. Nie zidentyfikowano, w miejscu inwestycji, zbiorników wodnych, mogących być stanowiskami rozrodczymi płazów i tras wędrówek tych zwierząt, dla których prace budowlane np. wykopy i ruch pojazdów, byłby potencjalnym zagrożeniem. Niemniej przeprowadzona inwentaryzacja potwierdziła obecność płazów: żaba trawna i ropucha szara oraz gadów: padalca zwyczajnego i jaszczurki zwinki. W sprzyjających okolicznościach środowiska aktywność płazów może się rozprzestrzenić na działkę inwestycji. Wnioskodawca zaproponował działanie osłonowe, które tut. organ sformułował w treść pkt 2.2 niniejszego uzgodnienia: wyprofilować przynajmniej część krawędzi powstających wykopów, zagłębień itp. tak, aby drobne zwierzęta kręgowce, w tym płazy i gady, które do nich wpadły, mogły samodzielnie z nich się wydostać oraz w treść pkt 2.3: uwięzione w wykopach zwierzęta uwalniać w bezpieczne miejsca, poza teren budowy.

Nie wykazano by budowa i eksploatacja elektrowni fotowoltaicznej mogła spowodować zmianę użytkowanych zasobów, tworów i składników przyrody sąsiedztwa przedsięwzięcia, która skutkowałaby upośledzeniem gospodarujących tu podmiotów lub mogła wzbudzić konflikty społeczne, związane ze zmianą stanu zasobów, tworów i składników przyrody.

Oddziaływania okresu budowy będą krótkoterminowe i punktowe, co najwyżej lokalne. Obecność ludzi i maszyn oraz związane z tym oddziaływania nie będą się różniły od obecnego tu tła oddziaływań np. pobliskiej zabudowy wsi czy prac polowych. Można domniemać, że nawet skumulowane nie będą zjawiskiem nowym dla dzikich zwierząt, powodującym płoszenie o skali zagrożenia dla osobników w miejscu przedsięwzięcia, a tym bardziej dla wszystkich reprezentantów gatunku. Oddziaływania okresu eksploatacji będą długoterminowe, ale nieznaczące.

Skutkiem logistyki przedsięwzięcia, budowy i późniejszej eksploatacji będą oddziaływania o skali, która nie spowoduje naruszenia równowagi przyrodniczej. Nie będzie to też wymiar, który wymagałby kompensacji przyrodniczej.

Rozwiązania z zakresu ochrony środowiska, w tym stosowanie znormalizowanych procedur, urządzeń i surowców, spełnią kryteria ochrony przyrody w miejscu inwestycji i zasięgu jego oddziaływania, w tym antropogenicznie przekształconym terenie o uproszczonych układach ekologicznych. Agrocenoza działki inwestycji nie jest częścią ekosystemu o zaawansowanych postaciach sukcesyjnych, co z perspektywy ochrony przyrody i szczególnych okoliczności wymagałoby jej zachowania. Nie jest to postać zasobu, której nie można odtworzyć lub która byłaby unikatowa. Zmiana użytkowania nie spowoduje upośledzenia zrównoważonego użytkowania i odnawiania zasobów, tworów i składników przyrody.

Z perspektywy ochrony przyrody, która polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów nie ma potrzeby: kategorycznego zachowania obecnej

tu biocenozy, jej utrzymywania w trakcie budowy i eksploatacji elektrowni oraz kategorię zachowania obecnych tu tworów przyrody nieożywionej, form i struktur, oraz ich odnowienia po budowie i eksploatacji.

Przy zastosowaniu planowanych rozwiązań technicznych i organizacyjnych, omówionych w przedłożonym raporcie oraz przy spełnieniu warunków określonych w niniejszym postanowieniu nie pogorszy się stan środowiska. Dlatego w pkt 4 niniejszego postanowienia przedstawiono stanowisko, że nie jest konieczne przeprowadzenie ponownej oceny oddziaływania ww. przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania tego przedsięwzięcia na środowisko, w ramach postępowania w sprawie wydawania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy o ooś.

W związku z powyższym oraz w oparciu o cytowane na wstępie przepisy postanowiono jak w sentencji.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 77 ust. 7 ustawy o ooś, na niniejsze postanowienie nie przysługuje stronie zażalenie. Natomiast zgodnie z art. 142 k.p.a. postanowienie, na które nie przysługuje zażalenie strona może zaskarżyć w odwołaniu od decyzji.

podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym kwalifikowanym certyfikatem

Otrzymują:

1. Burmistrz Sulechowa - ePUAP;
2. aa